

Parciální derivace

Pro následující funkce dvou proměnných vypočítejte všechny první a druhé parciální derivace a ověřte rovnost smíšených druhých derivací:

a) $f(x, y) = x^2 - xy + y^2$;   c) $f(x, y) = \operatorname{arctg}(xy)$;   e) $f(x, y) = x \ln y$;

b) $f(x, y) = e^x \cos y$;   d) $f(x, y) = \frac{x+y}{x-y}$;   f) $f(x, y) = x^y$.

Výsledky:

Pro následující funkce tří proměnných vypočítejte všechny první a druhé parciální derivace a ověřte rovnost smíšených druhých derivací:

a) $f(x, y, z) = xyz$;   c) $f(x, y, z) = e^{(x+y)^2}$;   e) $f(x, y, z) = z \ln \frac{x}{y}$;

b) $f(x, y, z) = e^{(x^2+y^2+z^2)}$;   d) $f(x, y, z) = x + y^2 + z^3$;   f) $f(x, y, z) = e^{xyz}$.

Výsledky:

Pro následující funkce více proměnných vypočítejte všechny první parciální derivace:

a) $f(x_1, \dots, x_{20}) = \sum_{k=1}^{20} kx_k$;

b) $f(x_1, \dots, x_n) = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k!} x_k^k$;

c) $f(x_1, \dots, x_n) = \sum_{k=1}^n (k-1)! (x_k - k)^k$

d) $f(x_1, \dots, x_4) = \sum_{k=1}^4 \sum_{j=1}^4 x_j x_k$;

e) $f(x_1, \dots, x_n) = \sum_{k=1}^n \sum_{j=1}^n x_j x_k$.

Výsledky:

Vypočítejte následující parciální derivace:

a) $\frac{\partial}{\partial x} \left(x \frac{z^2 \ln y - \sin z}{y^z} \right);$ c) $\frac{\partial}{\partial a} (b \cos a - a \cos b);$ e) $\frac{\partial}{\partial a} (x \ln y - x^y)$
b) $\frac{\partial}{\partial y} (x^x - y \ln x);$ d) $\frac{\partial}{\partial \xi} (\xi^\eta - \eta^\xi)$ f) $\frac{\partial}{\partial t} (s + u \cos s)$

Výsledky:

Ověřte, že uvedené funkce splňují parciální diferenciální rovnici

a) $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = 0 : u(x, y) = \operatorname{arctg} \frac{y}{x};$
b) $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = 0 : u(x, y) = \frac{2xy}{x^2 + y^2};$
c) $\frac{\partial u}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial y} = 0 : u(x, y) = e^{1/(x+y)};$
d) $\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial y} = 1 : u(x, y) = \ln(e^x + e^y).$
